

de onfeilbare kracht die alles besturen kan van uit hare ministerieële kabinetten te Brussel.

Voor al op economisch gebied, waar de belangen soms zoo uiteenlopend en verschillend zijn, moeten de wetten vaste gegevens hebben en besturende lichamen die bijdragen tot hun maken.

Die rol is voorbehouden aan de Provinciale Raden, zonder dat wij willen afdalen tot inkrimping der algemeene politiek tot plaatselijke belangen.

Of zou de Raad van Oost Vlaanderen geene schoone rol te vervullen hebben door in de bres te springen bij de regeering voor de fosfoorbewerker van Geeraardsbergen, voor de steenbakkers op de oevers onzer rivieren Lei en Schelde. De landbouw kwijnt en wie verheft de stem in zijn voordeel? De boeren kunnen niet, de groote grondeigenaars vragen de inkomende rechten, den genadeslag aan het laatste beetje voedsel der werklieden van de groot-nijverheid.

De weverijen verhuizen, de armoede dringt in de steden, het sterftecijfer klimt te Gent onder de kinderen, zegt, heeft de raad eener provincie, voorgezeten door den direkten vertegenwoordiger der regeering, den gouverneur, niets te doen tegenover die verschijnselen?

Niets dan subsidien aan kerken en gendarmen, eenige kalseiwerken aanbesteden en dan roepen bij 't eindigen van den zittijd: Vive le roi!

Ons gedacht is, dat de provinciale raad het oog moet laten weiden over geheel de provincie, zijne stem doen hooren ten voordeele van boer en werkmans, hunne onderneming steunen, zedelijk en financieel, in de mate zijner inkomsten en zelf de maatregelen van minimum van dagloon, maximum van werkuren, enz., invoeren, daar waar zij openbare werken doet verrichten.

Vooruit, en
't Volk meester in al de openbare Besturen des lands!

DE LES

Uit La Gazette:

« Wij moeten het niet ontveinzen, het liberalisme is verpletterd. De eerste uitspraak van Algemeen Stemrecht komt tegen ons uit.

« Wij hebben ons daarom niet te beklagen; wij hebben dit Algemeen Stemrecht gevraagd, aanvaard, meer door den drang der zaken dan uit eigenlijke instemming.

« Maar wij hebben voor het Algemeen Stemrecht niets gedaan; wanneer het tegen ons keert dan is dit onze schuld.

« De bewerking van het Algemeen Stemrecht is niet gemakkelijk; onze vrienden beweerden het steeds, maar zij deden niets om de moeilijkheden te overwinnen.

« Wij hebben steeds gewaarschuwd; maar te vergeefs.

« De les van zondag zal wellicht meer vermogen om de eensgezindheid te bewerkten.

« De les van zondag vraagt of het Liberalisme gaat te voorschijn komen uit het tabernakel waar het zich zelf aanbidt, om aan het nu oppermachtige volk te zeggen wat het voor hem doen wil.

Wat ze met ons geld doen

't Is ongehoord hoe schandelijk de papen in den provincialen raad omspringen met het geld der belastingen, dat het geld van allen is.

Ziehier:

De 23 gemeentescholen van Gent ontvangen van dien raad te samen eene jaarlijksche subsidie van **zeven honderd frank.**

Terwijl vijf kloosterscholen van Gent te samen ontvangen 10.500 fr.; verdeeld als volgt: Pape-school van Prinsenhof, 2000 fr.; van Meulestede, 1000 fr.; van den Dendermondschensteenweg, 1000 fr.; van den Dok, 2500 fr.; der Godstraat, 1500 fr.; en der St-Margarethastraat, 2500 fr. Te samen 10.500 franken.

Het *Davidfonds*, eene katholieke boekerij, ingericht om de werklieden te versimpelen, ontvangt jaarlijks 1000 frank subsidie; het St-Lucasgesticht, in de St-Michielastraat, ontvangt jaarlijks 1500 fr. subsidie en de Raad betaald jaarlijks **twaaif honderd frank** voor het onderhouden der meubelen van den bisschop.

Voor 1200 fr. tamponvernis per jaar! Is het schandelijk genoeg?

Dat is andere peper dan den vernis voor ons nieuw lokaal!

Strijken ze daar de meubelen met champagne in?

En gij, slechte rijkemensen, hoe durft gij zeggen dat de werklieden niets in den provincialen raad hebben te zien, wanneer gij weet op welke schandalige wijze met het geld der armen wordt omgesprongen?

Weg die ratten uit *onzen* kaas, want wij hebben er voor gewerkt! Weg met die vrienden van het voorrecht!

Leve het Socialisme!

AAN DE WERKLIEDEN

EN

KLEINE BURGERS!

Wij willen een ernstig woord tot u richten, tot u, die de macht vormt door uw getal en die in alle omstandigheden door de regeerende rijke partijen als eene *quantité négligeable* zijt behandeld geworden.

In den jongsten kiesstrijd hebben de beide burgerpartijen hemel en aarde verzet om u tegen ons op te hitsen.

Alle middelen waren hun goed als ze maar dienst konden doen om ons te belasteren, te beledigen en uit te schelden.

Die groote geleerde bollen, bij wie de « *délicatesse* » en « *politesse* » zeer wordt in acht genomen als het is om menschen voor hen te doen kruipen en met groot beslag, groote plechtigheden bij te wonen, vinden als eenige argumentatie tegenover principieën van werklieden — onbeschofterikken — niets dan scheldwoorden en laagheden.

Maar 't is waar ook, die heeren hebben de Staatshuishoudkunde geleerd en weten dus heel goed hoe de wereld moet bestuurd worden in 't belang van enkelen — en verandering willen brengen aan dien toestand, die door die geleerde (?) heeren als de eenige staathuishoudkundige wordt geprezen, o zie, dat is zottepraat, het werk van dommen of slechterikken.

En dit komen de katholieke zoowel als de liberale bladen in volle ernst vertellen.

De beweging voor den kiesstrijd van Zondag heeft ons een tafereel te aanschouwen gegeven van den ellendigen toestand der samenleving.

Wij hebben de klachten hooren opstijgen uit de stegen en straatjes, van achter de toonbank en vitrinen der burgers; wij hebben de vreeselijke armoede gezien bij de werklieden en ook bij hen, die ze bedekken door een schoon kleed of jas en die zoo erg hebben te strijden tegen wissels en protesten dat ze er de nachtelijke rust bij ontnomen worden.

Dat zijn de veropenbaringen geweest.

Men tracht het socialisme als een schrikbewind te doen doorgaan, waar door niets dan dwang, onrecht en slavernij zal bestaan.

Maar zeg eens, hoe is het nu in de kapitalistische maatschappij, met zijn laat gaan wat gaat, langs den eenen kant, en zijne verduidelijking en verdraagzaamheid langs den anderen kant, gesteld?

Waar is de vrijheid van den werkmans, waar is de vrijheid van den kleinen burger? Wij vragen ons dit in gemoede af. De eenen moeten bukken, kruipen voor de anderen; de werklieden durven hunne gedachten niet veropenbaren voor hunne meesters, de winkeliers moeten zwijgen dat ze zweeten voor hunne klanten, en zoo is het leven, het bestaan, een dwang, een schrik voor het kroetje.

Het socialisme dat is uitroeiing van alle voorrecht, dat is de afschaffing der ellende.

Het kapitalisme, de tegenwoordige regeeringsvorm, dat is de slavernij, dat is de armoede voor de grootste meerderheid der bevolking en de samentrekking der kapitalen in handen van enkelen.

Het socialisme is de verlossing uit hyena's klauwen en den dwang der rijken, van al wie werkt en zwogt; het is de verlossing der menscheit uit het brutaal egoïsme, geweld en onderdrukking, 't is de verzedelijkheid aller menschen, 't is de liefde tot den evenaaste, 't is het mensch-zijn in een woord.

Overdenkt, overweegt dit goed, gij allen, die ons leest. Gaat den toestand na zonder vooringenomenheid of vooroordeel. Laat uwe blikken over het ruime wereldtooneel heen gaan, en als gij al de klachten, al de zuchten, het geroep der

kleine kinderen om brood en kleederen hoort, ha, dan zult gij met gebroken hart heengaan en zeggen: is dat de wereld, is dat die hooggeroemde samenleving! en als een strijdend soldaat in 't leger treden dat tegen zooveel onrechtvaardigheden, tegen zooveel slechtheid ten strijde trekt.

Het kapitalisme, vrienden, dat is de eeuwige strijd van mensch tot mensch, de eeuwige verplettering der zwakken, de barbaarsheid als einddoel.

Het socialisme is de verzekering van bestaan voor elken mensch, de volledige lichamelijke en geestelijke ontwikkeling, de aanwending aller openbare machten en instellingen, de meest mogelijke vrijheid voor allen, tot verhooging van aller geluk en der algemeene beschaving.

Daarom, bieden wij ons opnieuw voor het kiezerskorps aan voor de Provinciale kiezing, in de volle overtuiging dat het volk bewust wordt van zijn toestand en zich eens toch zal verlossen van hen die van de wereld een tranendal maken en de arbeiders voor al hun werken niets dan armoede doen lijden.

Hoe armer, hoe vroeger dood!

Bovenstaande is maar al te waar, en er kan geheel zeker niet genoeg aan herinnerd worden, daar zij juist de zwaarste aanklacht tegen de huidige maatschappij bevat, aangezien allen toch gelijktijdig recht op 't leven hebben.

De gemiddelde levensduur van den arbeider werd tot nu toe op 33 jaar gesteld. Dit cijfer blijkt nu te hoog te zijn volgens de laatste onderzoeken.

Van 1000 tegelijkertijd geboren menschen leven er

na 5 jaren	nog 943 rijken,	655 armen
» 10 »	» 938 »	» 598 »
» 20 »	» 866 »	» 566 »
» 30 »	» 796 »	» 786 »
» 40 »	» 695 »	» 396 »
» 50 »	» 557 »	» 283 »
» 60 »	» 398 »	» 172 »
» 70 »	» 235 »	» 65 »
» 80 »	» 57 »	» 9 »

De gemiddelde levensduur van den arme is aldus 32 en van den rijke 50 jaar.

En dan komen die rijke schurken nog spreken van ons brood, ons beetje boter of margarine, suikerij, enz. te belasten, om ons nog 10 jaar vroeger te doen sterven.

Provinciale Raad!

De werklieden hebben veel, zeer veel te zien in de provinciale kiezingen.

Die Raad heft belastingen van 1 miljoen per jaar voor Oostvlaanderen alleen, en aangezien al de Belgen belastingen betalen en hoe armer hoe meer, moeten zij allen zien wat met hun geld gebeurt.

Die Raden doen groote openbare werken uitvoeren en de werklieden moeten weten of in die werken zoo goed gezorgd wordt voor hun loon en voor hunne rust als voor de deugdelijkheid der materialen.

Die Raden geven subsidien en elkeen moet weten of de gelden van allen niet worden weggeworpen aan vrienden en kennissen of aan volksverdrukkende werken.

Onze steenwegen worden bewandeld, de hoeven plat geloopt door werkeloozen, bedelaars en vagebonden, die « *bedevaartgangers der ellende*, » en wij willen weten of de provincieraad, niets doen kan tegen dien stijgenden kanker onzer maatschappij!

Referendum — volkstemming — groote vraagpunten staan aan de dagorde, de provincialen raden zijn er direkt meê in verband, zij omvatten heel het land, heel de bevolking en de werklieden zouden er niets in te zien hebben!

De gemeentebesturen staan onder de controol der bestendige deputatie, die zelf onder controol van den provincialen raad staat.

Onze gemeentebesturen hangen dus van den provincialen raad af, aangezien wij reeds den gouverneur onze gemeentezaken hebben zien tusschenkomen en de werklieden zouden niet mogen trachten mannen naar dien Raad te zenden, die den Raad en de gemeente van Gent zouden trachten te onttrekken aan de rijke afgevaardigden, meest zendelingen van priesters en kasteelheeren!

Het werkvolk heeft maar al te veel in den Provincialen Raad te zien en al degenen die 't verkeerde baweren, zijn loensche piketters, bedriegers, die in 't geneept, met een kiekken de openbare zaken willen afdoen en daardoor het vertrouwen hunner landgenooten niet verdienen!

Lichtschuwers!

Kiezers,

In honderde meetings, in groote zalen, in poortjes en cités hebben wij voor ten minste veertig duizend Gentenaars onze beginselen uiteengezet en verdedigd.

Bij vriend en vijand hebben wij zonder vrees, sterk door ons recht, ons evangelie verkondigd.

En nergens of nooit trad een tegen-spreker op die den moed had zijne partij en haar programma te verdedigen.

Wat moet ieder verstandig mensch daaruit opmaken?

Dat noch liberalen noch katholieken ertoe in staat zijn.

Dus, Kiezers! ware het geen onzin voor partijen testemmen welke zelfs door hunne leiders niet kunnen verdedigd worden?

Zeker. Weg dus met de lichtschuwers en leve de Socialisten!

Kiesplatform voor de Provinciale kiezingen.

Tot hiertoe ging de kiezing voor de Provinciale Raad schier onopgemerkt voorbij en de liberale en katholieke partij zegde dan ook niet wat ze in dien Raad zouden gedaan hebben en waaraan ze de gelden zouden besteden waarover ze beschikten.

Iets hebben de katholieken zeer goed gedaan, dat is; gezorgd dat ze met onze centen zeer goed kerken en kloosters onderhielden en hunne katholieke scholen goed subsidieerden.

Wij doen meê in deze kiezing om in de Provinciale Raad een kuisch te kunnen doen en de centen oneindig veel beter te besteden dan tot hiertoe het geval is geweest.

Ziehier wat wij voorstellen in den Raad te verdedigen.

Bepaling van een minimum van dagloon en maximum van werkuren, voor al de openbare werken door de provincie uitgevoerd.

Vermeerdering van de bezoldiging der kleine bedienden.

Vermeerdering der toelagen voor het openbaar lager en vakonderwijs.

Volkomen vrijheid voor de bedienden om zich te vereenigen.

Afschaffing van alle toelagen voor kerkfabrieken, om het beginsel van scheiding van Kerk en Staat toe te passen.

Zoo mogelijke monopolisering met medehulp der gemeente van openbare diensten.

Algemeen Stemrecht.

Evenredige vertegenwoordiging.

Hervorming van 't belastingstelsel door de trapsgewijze vervanging der bestaande belastingen: grondbelasting, voedings- en andere belastingen, door eene toenemende belasting op alle de inkomsten, zoo roerende als onroerende, met vrijstelling van een minimum.

Verbetering en herinrichting der buurtwegen. — Hervorming der taksen op de buurtwegen.

Uitbreiding van het net der buurtspoorwegen. — Vermindering der reisprijzen. Vervoer aan den minsten prijs.

Herinrichting van het landbouw-, grond- en mobiliair crediet. — Afschaffing

van het richting — Vers andere schappij lijk d d ikaten.

Inrich plichtend ziekte, or tijdige den oud niverhei

Verand heid in e verzeke

Algeme zekering, hetzij do lingen bij

openbare streetsche

Herzien regelende antwoorde ongeval

Regelin bouwpa

vaardighe den pach

Bepalinge wet vastge partij zich verrijke. N

waarden d Vaststell

pleging d minimum

eenor goe ondersche

schillige g tans dan e

ving toeger derheid d

omschrijv tende stem drukt had.

Toelating jaar de pad op voorhan

tende voor de verpach

Voor de lingen, hu met beweeg

Vergoede landbouwe

hij in den g het voorde

vallen van waarde aar

rekenen v wet te bepe

gevende op worden doe

zal, gelijk d welke verbe

zonder de de dege ne wel eischen.

Wij geloo meer dan : werklieden

ren.

Niemand dikwijls zij

verschillige met zeer vee

wezen. Dat daar volop d

armen werk zullen de be

waarloosd w

BI In naam arm volk, bra

aan al diege stem te geven

kandidaten. Dank aan l

buitenlieden. Zijn wij do

het arrondiss onze waalsc

beter begrep oprukken en